KADERNOTA 2026

Inhoudsopgave

Inleiding....3
Actueel financieel inzicht....4
Overzicht ontwikkelingen en ombuigingen....5
Financiele kaders....10

Inleiding

In de door de raad vastgestelde Financiële Verordening (artikel 212 Gemeentewet) is opgenomen, dat het college de raad de kaders voor de komende programmabegroting 2026-2029 voorlegt. De kadernota 2026 bevat een gewijzigde versie van de in mei aangeboden kadernota. Op verzoek van de raad worden in deze kadernota naast de uitwerking van de financiële kaders voor de begroting 2026 ook de actuele ontwikkelingen met mogelijke financiële consequenties en een overzicht met ombuigingsmogelijkheden gepresenteerd.

Deze kadernota bevat niet de uitwerking van de meicirculaire. Deze uitwerking wordt half juni verwacht en zal middels een raadsmededeling worden verstrekt aan de raad. De verwachting is dat bij de technische briefing van deze kadernota op 23 juni de uitkomsten van de meicirculaire bekend zijn en de raadsmededeling voor de behandeling van 8 juli aan de raad is aangeboden. De raad heeft dan bij behandeling van de kadernota 2026 de meest actuele informatie om de kaders zowel financieel als beleidsmatig te kunnen vaststellen.

Het college van burgemeester en wethouders.

Actueel financieel inzicht

Om inzichtelijk te maken waar de gemeente Aalten momenteel begrotingstechnisch staat, wordt eerst aansluiting gezocht bij de meest actuele raming. Dat is het begrotingssaldo na de vastgestelde najaarsnota 2024 voor de komende jaren:

Voor het jaar	2025	2026	2027	2028
Begrotingssaldo	-319.000	1.912.000	1.800.000	1.779.000
	Overschot	Te kort	Te kort	Te kort

Het wordt steeds meer duidelijk dat op begrotingsbasis vanaf 2026 jaarlijks tekorten zijn die oplopen tot meer dan 1.7 miljoen euro in 2028.
In de tijd dat deze kaders door de raad behandeld worden wordt de voorjaarsnota 2025 opgesteld, deze gaat eind mei richting de gemeenteraad ter behandeling.

Voor wat betreft het gemeentefonds lopen er nog onderzoeken naar diverse onderwerpen die van belang kunnen zijn. De belangrijkste zijn:
- Ravijnjaar
- Hervormingsagenda Jeugd
- Herijking

Ravijnjaar
Voor 2026 en de meerjarenraming wordt een sterke daling van de rijksinkomsten voorzien. Dit komt onder meer door de gewijzigde normeringssystematiek. Het gaat landelijk om ongeveer € 2,5 miljard. Inmiddels is de Voorjaarsnota van het Rijk uitgebracht. De eerste signalen laten zien dat de effecten van het ravijnjaar vooruitgeschoven gaan worden naar 2028. Voor 2026 en 2027 lijkt het dat de gemeente tijdelijk gecompenseerd worden. Dat geeft voor nu misschien wat lucht, maar lost het structurele probleem nog niet op. We hopen bij de meicirculaire meer duidelijkheid te krijgen over de effecten van de Voorjaarsnota van het Rijk voor de begroting van de gemeente Aalten.

Hervormingsagenda Jeugd
De tekorten in de Jeugdzorg zijn de afgelopen jaren fors gestegen, € 628 miljoen in 2023 en € 828 miljoen in 2024. De deskundigencommissie Hervormingsagenda Jeugd (Commissie-van Ark) adviseert het Rijk om de gemeenten de helft van deze tekorten te compenseren. Voor 2025 adviseert de commissie de helft van het tekort over 2024 te compenseren. Vanaf 2026 geldt dat het niet wenselijk en niet haalbaar is om de beoogde besparingen vanaf 2026 te handhaven. Het advies is dat het volume van het budget voor de jeugdzorg moet gaan meegroeien met het landelijke zorgbudget. Let wel dit zijn allemaal adviezen. Bij voorjaarsnota 2025 van het Rijk wordt pas duidelijk of een en ander wordt verwezenlijkt. Bij de meicirculaire wordt dit dan kenbaar gemaakt.

Herijking
Het nieuwe verdeelmodel van het gemeentefonds is per 1 januari 2023 ingevoerd. Een dergelijk ingrijpende wijziging kan een behoorlijke financiële impact hebben op een afzonderlijke gemeente. Daarom is er een ingroeipad ingesteld van drie jaar (2023, 2024, 2025). Aalten is een voordeelgemeente, waarbij destijds in 2022 een bedrag van € 85 per inwoner is berekend. Dit model is geen eindstation en zal continu onderhoud vragen. De afgelopen periode is er in dit kader dan ook al nader onderzoek gedaan naar een aantal onderwerpen. Zoals:
- Regionale centrumfunctie
- OEM (Overige Eigen Middelen)
- Grootstedelijkheid

De conclusie is dat de onderzoeksresultaten naar deze onderwerpen geen aanleiding geven tot concrete aanpassing van het verdeelmodel. Tegelijkertijd is er behoefte voor nader onderzoek. Dit vindt plaats in 2025. Pas per 1 januari 2027 (en dus niet 1-1-2026) zal een volgende stap worden gezet met betrekking tot het ingroeipad ten aanzien van de actualisatie van een mogelijke nieuwe verdeling. Uiterlijk in het voorjaar 2026 volgt uitsluitsel. Conclusie: voor de meicirculaire 2025 kan in dit kader (nog) niet gerekend worden op extra geld voor 2026 en verder.

Overzicht ontwikkelingen en ombuigingen

In onderstaande overzicht hebben we de ontwikkelingen met financiële consequenties en mogelijke ombuigingen, zoals ook opgenomen bij de begroting 2025, geactualiseerd. Volledigheidshalve hebben we in dit overzicht ook het saldo van de door de gemeenteraad nog vast te stellen Voorjaarsnota 2025 verwerkt. Dit geeft een beter actueel beeld van de financiële positie van de gemeente Aalten.

De hieronder genoemde ontwikkelingen en ombuigingen zijn nog niet vastgesteld door het college dan wel door de gemeenteraad. Ze komen voort uit lopende ontwikkelingen en vastgestelde kaders uit het uitvoeringsprogramma en/of eerder vastgestelde begrotingen en/of tussentijdse rapportages. De financiële uitwerking hiervan zijn geen zekerheid maar gebaseerd op de kennis van wat we nu (peildatum 1 mei 2025) weten. Voor alle in het overzicht genoemde ontwikkelingen en ombuigingen geldt dat besluitvorming door college en de gemeenteraad nog moet plaatsvinden,

Omschrijving	I/S	2025	2026	2027	2028
Begrotingssaldo/mutaties					
Begroting 2025		-714.000	1.894.000	1.971.000	1.826.000
Ontwikkelingen met financiële consequenties (eerste begrotingswijziging 2025)		604.000	316.000	272.000	272.000
Najaarsnota 2024		-209.000	-298.000	-443.000	-319.000
Voorjaarsnota 2025		-122.000	135.000	105.000	95.000
Stand na Voorjaarsnota 2025		**-441.000**	**2.047.000**	**1.905.000**	**1.874.000**
		overschot	**tekort**	**tekort**	**tekort**
Mogelijke toekomstige ontwikkelingen met financiële consequenties begroting 2026 en verder					
Incidenteel					
Huisvesting aandachtsgroepen	I/S		PM	PM	PM
Uitbreiding bedrijventerrein Aalten	I	0	PM	PM	PM
Schaersvoorde Dinxperlo afwaardering maatschappelijk deel	I	307.000	0	0	0
Schaersvoorde Dinxperlo maatschappelijk deel eenmalige kosten asbest/nutsvoorzieningen/dak fietsenstalling	I	31.000	0	0	0
Schaersvoorde Dinxperlo, dekking Algemene Reserve	I	-338.000			
Plan Slingeplas – 't Broock, grondexploitatie	I	0	0	1.779.000	0
Plan Slingeplas – 't Broock, grondexploitatie, dekking Algemene Reserve	I	0	0	-1.779.000	0
Crossfire	I en/of S	0	PM	PM	PM
Totaal incidentele ontwikkelingen met financiële consequenties begroting 2026 en verder		**0**	**0**	**0**	**0**
Structureel					
Schaersvoorde Dinxperlo maatschappelijk deel	S	0	-70.000	-70.000	-70.000
Schaersvoorde Dinxperlo maatschappelijk deel investeringen buitenruimte	S	0	PM	PM	PM
Schaersvoorde Dinxperlo wonen	S	0	PM	PM	PM
Plan Slingeplas – 't Broock, stichtingskosten sport-/clubgebouw	S	0	0	0	80.000
Plan Slingeplas – 't Broock, mogelijke dekking huur sportvereniging	S	0	0	0	PM
Uitvoering WRKP (water-, riolerings- en klimaatprogramma)	S	209.000	209.000	209.000	209.000
Uitvoering WRKP (water-, riolerings- en klimaatprogramma) dekking voorziening Riolering	S	-209.000	-209.000	-209.000	-209.000
Uitvoeringsagenda mobiliteit 2026-2030	S	0	162.320	217.725	256.405
Omgevingsdienst Achterhoek, robuustheidscriteria	S	0	PM	PM	PM

Programma Duurzaamheid uitvoering	S	0	PM	PM	PM
Renovatie/nieuwbouw Schaersvoorde, locatie Slingelaan	S	0	PM	PM	PM
Duurzaam en vitaal woon-werkverkeer	S	0	200.000	200.000	200.000
Interne Huisvesting (zowel Hofstraat en Markt)	S	0	110.000	110.000	110.000
WKR politieke ambtsdragers	S		51.000	51.000	51.000
t Slaa 5-7 verbouwing	S	0	PM	PM	PM
Totaal structurele ontwikkelingen met financiële consequenties begroting 2026 en verder		**0**	**453.320**	**508.725**	**627.405**
Totaal mogelijke toekomstige ontwikkelingen met financiële consequenties begroting 2026 en verder		**0**	**453.320**	**508.725**	**627.405**
Saldo na mogelijke toekomstige ontwikkelingen met financiële consequenties begroting 2026 en verder		**-441.000**	**2.500.320**	**2.413.725**	**2.501.405**
		overschot	**tekort**	**tekort**	**tekort**
Mogelijke opties ombuigingsplan					
Diverse grondexploitaties, woningbouwplannen	I		PM	PM	PM
Raadsprogrammabudget, inzet resterende structurele ruimte	S		-166.000	-216.000	-216.000
Onvoorzien verlagen van € 350.000 naar € 30.000	S		-320.000	-320.000	-320.000
BTW compensatiefonds (BCF) verbonden partijen	S		-25.000	-25.000	-25.000
Rente wijzigen van 3,5% naar 3%	S		-284.000	-268.000	-294.000
Gemeentefonds, herverdelingseffect invoering nieuw verdeelmodel (erg onzeker)	S		0	-1.285.000	-1.285.000
Gemeentefonds, BCF structureel 100% opnemen ipv huidige 50%	S		-600.000	-300.000	-300.000
OZB verhogen 1% = € 55.000	S		PM	PM	PM
Leges verhogen (100% kostendekkenheid waar mogelijk)	S		PM	PM	PM
Geen indexering 1% = € 100.000	S		PM	PM	PM
Resultaat ombuigingsproces	S		PM	PM	PM
Totaal mogelijke ombuigingen		**0**	**-1.395.000**	**-2.414.000**	**-2.440.000**
Saldo na mogelijke ombuigingen		**-441.000**	**1.105.320**	**-275**	**61.405**
		overschot	**tekort**	**overschot**	**tekort**

Mogelijke toekomstige ontwikkelingen met financiële consequenties begroting 2026 en verder Incidenteel

Huisvesting aandachtgroepen

Het realiseren van een opvanglocatie voor asielzoekers eind 2025 is praktisch gezien niet haalbaar. De gemeente heeft daarom formeel bezwaar gemaakt tegen de verplichte realisatiedatum van 1 februari 2026. Een hoorzitting met het ministerie van Justitie en Veiligheid hierover volgt nog vóór de zomer. Wel zijn de voorbereidende gesprekken gestart met het COA. Het participatieproces met de inwoners over de komst van asielzoekers is voorzien in de maanden mei en juni 2025. Een definitief besluit van de gemeenteraad over het vestigen van een AZC in de gemeente wordt verwacht net voor of na het zomerreces. Pas als er een bestuursovereenkomst ligt met aanvullende werkafspraken kan het COA, als initiatiefnemer, de uitgebreide vergunningsprocedure starten. De verwachting is dat het AZC op zijn vroegst in het derde of vierde kwartaal van 2027 operationeel is.
In mei is een nieuwe opvanglocatie in Dinxperlo geopend waardoor er 89 plekken beschikbaar zijn voor de opvang voor Oekraïners. Hiermee is op dit moment voldaan aan de opgave voor de opvang van Oekraïners.

Uitbreiding bedrijventerrein Aalten

In het Raadsprogramma 2022-2026 vraagt de raad om voldoende vestigingsplekken voor bedrijven te realiseren. In januari 2023 is door een adviesbureau een locatiestudie uitgevoerd om geschikte locaties in beeld te brengen. Uit deze studie kwam naar voren dat het gebied ten westen van het bestaande bedrijventerrein in Aalten het meest kansrijk is. Voor deze voorkeurslocatie is een plan van aanpak opgesteld met daarin de

uitgangspunten en beschrijving van de stappen welke genomen moeten worden om de uitbreiding te realiseren. Voor deze voorkeurslocatie is een ecologische beoordeling van het bosperceel aan de Derde Broekdijk en een verdergaande financiële doorrekening gemaakt. In december 2024 is besloten om aanvullend onderzoek te doen naar o.a. bodemstructuur, verkeer, ecologie en inpassing. Deze aanvullende onderzoeken worden in 2025 uitgevoerd. De uiteindelijke uitbreiding leidt naar verwachting tot een incidenteel nadeel. De bandbreedte van de verschillende scenario's zit tussen een nadeel van € 800.000 en € 1,7 miljoen. Dit is gebaseerd op een eerste kostenraming waarbij dient te worden opgemerkt dat dit met de verdere uitwerking nog kan wijzigen.

Schaersvoorde Dinxperlo maatschappelijk deel investeringen buitenruimte/wonen
Per 1 augustus 2023 heeft de scholengemeenschap Schaersvoorde de locatie Dinxperlo (Europastraat 6) verlaten. Het pand is inmiddels in beheer en in eigendom van de gemeente. De locatie is in beeld voor herontwikkeling. Daarnaast hebben verschillende partijen ideeën geopperd voor de herontwikkeling. De (on)mogelijkheden voor herontwikkeling zijn onderzocht. Op basis van de uitkomsten van het onderzoek worden nieuwe functies voorgesteld voor het gebouw. Ongeveer 950 m² van het gebouw, te weten de voormalige aula, gymzaal en een gedeelte van de entreeruimte wordt heringericht met maatschappelijke functies. Waaronder de huisvesting van het techniekloka al Dinxperlo. Dit gedeelte wordt in 2025 in eigendom overgedragen aan een maatschappelijke stichting waarin de maatschappelijke partijen zijn vertegenwoordigd. De resterende ruimte (voormalige lokalen) wordt omgezet in ca. 17 studio's / kleine betaalbare woningen, variërend van ca. 40m² tot 72m².
Er is een voorbereidingskrediet aangevraagd om te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn betaalbare woningen te realiseren. Er is nog geen kostenraming voor de betaalbare woningen bekend.
De inrichting van de buitenruimte rondom het pand zal plaatsvinden nadat de betaalbare woningen zijn gerealiseerd. Hier is nog geen kostenraming voor bekend.

Slingeplas en 't Broock
In Bredevoort is door een aantal initiatiefnemers (werkgroep De Slingeplas) een ambitiedocument voor de Slingeplas en 't Broock opgesteld. Door verplaatsing van de sportvelden richting de Slingeplas ontstaat op de huidige locatie van het sportpark ruimte voor woningbouw. Verder worden de recreatieve voorzieningen fors uitgebreid en is er de nodige aandacht voor landschap en cultuurhistorie. Uit een haalbaarheidsonderzoek blijkt dat voor een variant met lagere kosten voor het bouw- en woonrijp maken een investering van bijna 1,9 miljoen euro nodig is dit is exclusief de stichtingskosten voor het nieuwe sport-/clubgebouw à € 1.335.000 en de jaarlijkse kapitaallasten bedragen circa € 80.000. Wanneer het clubgebouw in eigendom blijft van de gemeente gaat de vereniging huur betalen en worden de jaarlijkse kapitaallasten lager..

Crossfire
Met een gezamenlijke locatie van de brandweer en de Feuerwehr kan eenvoudiger en intensiever samengewerkt worden. Het op dagelijkse basis samenwerken leidt onvermijdelijk tot kwaliteitsverbetering bij de gezamenlijke inzet. Het leidt uiteindelijk ook tot een kostenbesparing doordat er minder brandweerposten gebouwd hoeven te worden in de grensstreek. Voor de verdeling van de kosten is een vastgoedmanagementmodel uitgewerkt, wat de basis vormt voor nader te maken afspraken. Verder vindt er nog steeds constructief overleg plaats met vastgoedeigenaren van potentiële locaties; dit zijn echter langlopende processen.

Mogelijke toekomstige ontwikkelingen met financiële consequenties begroting 2026 en verder Structureel
Uitvoering WRKP
In de klimaatadaptatiestrategie, vastgesteld door de Raad op 28 februari 2023, is aangegeven dat er een nieuw water-, riolerings- en klimaatprogramma moet worden opgesteld.
Het huidige gemeentelijke rioleringsplan is sinds 2018 verlopen. De verandering van het GRP naar het WRKP geeft aan dat de gemeentelijke watertaken in de loop der jaren breder zijn geworden. Dit is ook het gevolg van de klimaatsverandering. Het gaat niet alleen meer om de buizen onder grond maar over alle voorzieningen die een gemeente gebruikt bij de invulling en uitvoering van de watertaken, zowel onder- als bovengronds, inclusief gemeentelijk oppervlaktewater
Komt in de raad van 27 mei 2025 voor besluitvorming

Uitvoeringsagenda mobiliteit 2026-2030
In 2010 is het gemeentelijk verkeers- en vervoerplan 2010-2020 vastgesteld. Dit plan is gedateerd en er is behoefte aan nieuw mobiliteitsbeleid dat aansluit op actuele ontwikkelingen en ambities van de gemeente. Daarnaast zijn erop landelijk, provinciaal en regionaal niveau de afgelopen jaren ook verschillende nieuwe actielijnen bepaald voor mobiliteit. Met dit nieuwe mobiliteitsplan sluiten we aan bij deze kaders en ambities en wil de gemeente Aalten stappen zetten richting een toekomstbestendig, toegankelijk en veilig mobiliteits-

systeem dat bijdraagt aan de verduurzamingsopgaves en bereikbaarheid van de gemeente. Het mobiliteitsplan resulteert in een uitvoeringsagenda met concrete acties met daarbij financiële consequenties. Komt in de raad van 28 oktober 2025 voor besluitvorming.

Omgevingsdienst Achterhoek, robuustheidscriteria
Naast de jaarlijkse indexatie zal de bijdrage aan de ODA toenemen. Door externe ontwikkelingen, omgevingswet, energiecontroles, ondermijning wordt er door de gemeente steeds meer expertise gevraagd van de ODA. Daarnaast zal de ODA in het kader van een robuust omgevingsdienst moeten voldoen aan een aantal robuustheidscriteria. Hierbij moet gedacht worden aan een minimale omzet, kwaliteitscriteria 3.0 maar ook informatie gestuurd werken en opleidingsbudget. Dit brengt tevens een stijging van de kosten met zich mee waarbij er nog geen rekening is gehouden met de risicoanalyse die momenteel loopt en andere beleidswijzigingen van de ODA. Daarnaast wordt er gekeken of een samenwerkingsverband kan ontstaan met een aangrenzende omgevingsdienst. De stijging van de bijdrage aan de ODA is hierdoor nog niet te overzien.

Programma Duurzaamheid uitvoering
In 2009 heeft de gemeente Aalten in het akkoord van Groenlo samen met 7 andere gemeenten in de Achterhoek de ambities rondom duurzaamheid vastgelegd. Het uitgangspunt van het akkoord is een toekomstbestendige verbetering van de leefomgeving voor de inwoners van de gemeente Aalten.
Naar aanleiding van het akkoord is de gemeente aan de slag gegaan met de gemaakte afspraken en het duurzaamheidsbeleid.
Het College van B&W heeft kennisgenomen van het Programma Duurzaamheid Evaluatie Jaarplan 2024 en Prognose Jaarplan 2025 en de gemeenteraad is hier op 13 mei 2025 over geïnformeerd.
In dit jaarplan zijn zes programmathema's opgenomen met daarin een aantal mijlpalen welke vanaf 2025 met een meerjarige looptijd tot uitvoering wordt gebracht. De mijlpalen dragen bij aan een groenere, gezondere en veerkrachtigere leefomgeving. Binnen de huidige begroting zijn budgetten beschikbaar om een aantal mijlpalen te kunnen uitvoeren. Echter of dit voor de komende jaren ook voldoende is moet nog blijken.

Renovatie/nieuwbouw Schaersvoorde, locatie Slingelaan
In het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs heeft de renovatie of nieuwbouw van Schaersvoorde, locatie Slingelaan prioriteit gekregen. Het gebouw dateert namelijk van 1959 en voldoet niet meer aan de eisen die het huidige onderwijs stelt. Vanuit de onderwijswetgeving hebben gemeenten op het gebied van onderwijshuisvesting de zogeheten zorgplicht en moeten voorzien in adequate huisvesting voor onder meer het voortgezet onderwijs. Renovatie/vernieuwbouw of nieuwbouw is opgenomen voor de periode tussen 2027 en 2030. De voorbereidingen starten echter eerder. De uitkomst van het onderzoek of Schaersvoorde, locatie Slingelaan moet worden verbouwd of dat er nieuwbouw moet komen zal leiden tot verdere stappen. De financiële consequenties is afhankelijk van de keuze die gemaakt wordt.

Duurzaam en vitaal woon-werkverkeer
Bewust kiezen voor duurzame mobiliteit en daarmee minder broeikasgassen in het verkeer. Dat is het doel van het Besluit CO2-reductie werk gebonden personenmobiliteit dat op 1 juli 2024 in werking is getreden. Het besluit komt voort uit het Klimaatakkoord. Met dat akkoord spraken overheden, bedrijven en maatschappelijke organisaties maatregelen af om de CO2-emissies te verminderen. Daarbij hoort verduurzaming van mobiliteit. Een van de afgesproken maatregelen is een wettelijke norm voor werkgevers met 100 of meer werknemers. Hiermee moet de CO2-emissie door werk gebonden personenmobiliteit in 2030 met minimaal 1 Mton worden teruggedrongen. Het besluit geeft invulling aan die afgesproken maatregel. Doel daarvan is dat werkgevers bewuste keuzes maken over verduurzaming van hun mobiliteit.
Vanaf 1 juli 2024 moeten werkgevers (met 100 of meer werknemers) jaarlijks gegevens bijhouden en rapporteren over de mobiliteit van hun werknemers. Het gaat daarbij om woon-werk en zakelijke mobiliteit. We hebben een mobiliteitsscan laten uitvoeren door GOAN. Daarin wordt een actieplan gericht op stimulering van het gebruik van de fiets geadviseerd. Verder hebben we een voorstel ontwikkeld voor een duurzame en vitale vergoedingsregeling reiskosten woon-werkverkeer. Daarvoor kon in de begroting 2025 helaas nog geen financiële ruimte gevonden worden, maar inmiddels ligt er een Cao-afspraak die verplicht tot het treffen van een vergoedingsregeling reiskosten woon-werkverkeer per 1 januari 2026.
In 2026 evalueert het ministerie van IenW de CO2-reductie die in 2024 en 2025 is behaald. Als organisaties goed op koers liggen, blijft het bij rapporteren. Als het niet lukt, kan vanaf 2028 een wettelijke norm worden ingesteld waarmee slimmer en zuiniger reizen kan worden afgedwongen. Want linksom of rechtsom: de CO2-winst is nodig om de klimaatdoelen te halen.

Duidelijk is wel dat een aanvullende raming in de begroting 2026 nodig is voor de verplichting met ingang van 1 januari 2026 een reiskostenregeling woon-werkverkeer vast te stellen. We nemen daarvoor – naast de indexering in verband met de reguliere loonstijgingen in de cao – een raming van structureel € 200.000 op. Daarvoor gaan we een duurzame en vitale vergoedingsregeling treffen. In onze gemeente gaat het om een

relatief groot bedrag omdat wij nu in tegenstelling tot veel andere gemeenten nog geen vergoedingsregeling kennen (alleen fiscale uitruil zonder kosten voor de werkgever).

Interne Huisvesting (zowel Hofstraat en als Markt)
Na de corona periode zijn onze medewerkers steeds flexibeler en meer digitaal gaan werken en vergaderen. Dit zorgt ook voor andere wensen als het gaat om onze kantoorfunctie. Denk hierbij aan vergaderruimtes, spreekkamers en belruimtes. Daarnaast hebben we ook wensen als het gaat om een inwonersplein en ontvangstruimte voor onze inwoners. Door het verstrekken van reisdocumenten aan Nederlanders die woonachtig zijn in het buitenland is het drukker geworden in onze ontvangstruimte aan de Hofstraat. Het combineren van de ontvangstruimte met een inwonersplein waarbij we het gedeelte van de oude Rabobank betrekken is een reële optie. De verwachte verbouwingskosten zijn € 1.250.000. Dit betekent vanaf 2026 een bedrag van € 110.000 aan kapitaallasten.

WKR (Werkkostenregeling)politieke ambtsdragers
In verband met het onevenredige beslag dat de vaste kostenvergoedingen voor politieke ambtsdragers legt op de zogenaamde vrije ruimte in de fiscale werkkostenregeling heeft de VNG geadviseerd een administratieve splitsing aan te brengen. Bij die administratieve splitsing wordt de vrije ruimte in de werkkostenregeling voor de politieke ambtsdragers en voor de ambtelijke organisatie afzonderlijk berekend. Daarmee wordt de benadeling van de ambtelijke organisatie met betrekking tot de mogelijkheden voor onbelaste vergoedingen en verstrekkingen opgeheven. Deze splitsing leidt tot een overschrijding van de vrije ruimte bij de politieke ambtsdragers. Over het bedrag van de overschrijding is de gemeente 80 % eindheffing verschuldigd. De kosten daarvan ramen we op € 51.000 structureel op jaarbasis.

t Slaa 5-7 verbouwing
De gemeente heeft in het kader van de zorgplicht voor 2 gezinnen het pand aan ’t Slaa 5-7 aangekocht. Dit pand biedt ruimte voor 2 zorgwoningen en mogelijk twee crisiswoningen. Gezien de zorgvraag van de gezinnen zijn er binnen de gemeente geen alternatieven. Om aan de zorgvraag te kunnen voldoen wordt het pand nog verbouwd. De totale kosten van de verbouwing zijn momenteel nog niet bekend. We zullen na de zomer een voorstel uitwerken voor de raad over de verschillende mogelijkheden en bijbehorende kosten.

Mogelijke ombuigingen
In bovenstaand overzicht worden mogelijke ombuigingen weergegeven. We werken op dit moment ook aan een inventarisatie van mogelijke ombuigingen op beleidsinhoudelijke onderwerpen. Verwachting is dat deze na de zomer afgerond is.

Financiele kaders

Het college streeft naar een structureel sluitende begroting voor 2026, zo mogelijk ook voor de jaren daarna maar dat is nogal afhankelijk van externe factoren zoals aangegeven. De volgende uitgangspunten worden voorgesteld:

1. Het jaar 2026 wordt reëel sluitend gemaakt, eventueel via ombuigingen.
2. De algemene uitkering wordt zoals gewoonlijk opgenomen op basis van de meicirculaire 2025, eventueel aangevuld met de meest actuele informatie over belangrijke richtlijnen/afspraken rondom het gemeentefonds.
3. In afwachting van duidelijkheid over de genoemde onderdelen van de algemene uitkering zijn we gestart met een budgetanalyse.
4. In afwachting van duidelijkheid over de genoemde onderdelen van de algemene uitkering wordt voorgesteld indien mogelijk geen verplichtingen aan te gaan met structurele financiële consequenties die het te verwachte begrotingstekort vanaf 2026 verder doen toenemen.
5. De bijdragen aan verbonden partijen en gemeenschappelijke regelingen worden op basis van vooraf gemaakte afspraken geïndexeerd. Ontwikkelingen met structurele financiële consequenties voor verbonden partijen en gemeenschappelijke regelingen buiten indexaties zullen worden meegenomen in de begroting nadat de begroting van de verbonden partijen en gemeenschappelijke regelingen door het bestuur van de verbonden partijen en gemeenschappelijke regelingen is vastgesteld.
6. Subsidies en bijdragen aan derden worden geïndexeerd op basis van de prijsindex overheidsconsumptie voor 2026 uit de meicirculaire 2025, tenzij er budgetafspraken zijn gemaakt over de indexering.
7. De budgetten die betrekking hebben op externe kosten worden eveneens volgens de meicirculaire prijsindex geïndexeerd, tenzij er andere afspraken zijn gemaakt met leveranciers. Beoordeeld wordt waar er extra indexatie moet plaatsvinden zoals bij de inkoop zorg, energie en brandstof.
8. Met betrekking tot de loongerelateerde budgetten wordt uitgegaan van de in meicirculaire 2025 opgenomen ‘loonvoet sector overheid’.
9. Zoals gebruikelijk worden de afvalstoffen- en rioolheffing op een dekkingspercentage van 100% gesteld.
10. De begroting zal zoals gebruikelijk worden opgebouwd met de prijsindex overheidsconsumptie zoals aangegeven in de meicirculaire 2025. Hieronder vallen ook de OZB en de leges.